

ชื่อวิทยานิพนธ์ กระบวนการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปศาสตรมหาบัณฑิตศึกษา

สาขาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ผู้วิจัย นายสายลม วุฒิสมนุรักษ์ **ปริญญา** ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร พุทธาพิทักษ์ผล (2) รองศาสตราจารย์
พวา พันธุ์เมฆา **ปีการศึกษา** 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษากระบวนการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปศาสตรมหาบัณฑิตศึกษาสาขาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชในการทำโครงการวิทยานิพนธ์ (2) ศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปศาสตรมหาบัณฑิตศึกษาสาขาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชในการทำโครงการวิทยานิพนธ์

การวิจัยเชิงคุณภาพนี้ ใช้แนวทางการวิเคราะห์เนื้อหา คำสัมภาษณ์ของผู้เข้าร่วมวิจัย 15 ราย ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตรมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 46 ราย ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาวิทยานิพนธ์ 1 ในภาคการศึกษาที่ 1/2546 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างพิจารณาจากความแตกต่างของลักษณะเนื้อหาใน 3 กลุ่มหัวข้อวิทยานิพนธ์ ซึ่งนักศึกษาเสนอต่อมหาวิทยาลัย โดยใช้ตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักสังคมศาสตร์ของเอลลิส เป็นแนวทางการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า (1) กระบวนการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปศาสตรมหาบัณฑิตศึกษาสาขาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีลักษณะใกล้เคียงกับตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักสังคมศาสตร์ของเอลลิส โดยกระบวนการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาประกอบด้วย การเริ่มต้น การสำรวจเลือกดู การเชื่อมโยงร้อยเรียง การค้นหาแบบเฉพาะเจาะจง การติดตามลิงค์ การแยกแยะ การดึงสารสนเทศออกมา และการตรวจตรา (2) สภาพปัญหาที่นักศึกษาระหว่างการแสวงหาสารสนเทศ ได้แก่ ไม่สามารถเข้าถึงเอกสารฉบับเต็ม ไม่ได้รับสารสนเทศตามที่คาดหวัง สารสนเทศที่เกี่ยวข้องมีมากเกินไป และสารสนเทศส่วนใหญ่ที่ได้รับเป็นภาษาอังกฤษ

คำสำคัญ กระบวนการแสวงหาสารสนเทศ นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปศาสตรมหาบัณฑิตศึกษา

Thesis title: THE INFORMATION SEEKING PROCESS OF GRADUATE STUDENTS
IN INFORMATION SCIENCE AT SUKHOTHAI THAMMATHIRAT
OPEN UNIVERSITY

Researcher: Mr. Sailom Vuttisomboon; **Degree:** Master of Arts (Information Science);

Thesis advisors: (1) Dr. Somporn Puttapithakporn, Associate Professor;

(2) Pawa Panmekha, Associate Professor; **Academic year:** 2003

ABSTRACT

The purposes of this qualitative study were to find an information seeking process and to investigate the problems and barriers in information seeking of graduate students in Information Science at Sukhothai Thammathirat Open University while preparing their thesis proposals.

The study used face-to-face, in-depth interviews to elicit data from a sample of 15 graduate students in Information Science at Sukhothai Thammathirat Open University who were working on their thesis proposals in three different research areas during the first semester of the academic year 2003. David Ellis's Information Seeking Behavioral Model of Social Scientists provided a framework for understanding the information seeking and its process.

The major findings are: (1) the information seeking process of graduate students in Information Science at Sukhothai Thammathirat Open University consists of starting, browsing, chaining, specific searching, linking, differentiating, extracting, and monitoring, and (2) the prevalent problems the students encountered are: inability to access full-text documents, unsatisfactory retrievals, too many retrievals, and a number of retrievals are in English.

Keywords: Information Seeking Process, Information Seeking Behavior, Graduate Students